

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. november 30.
(OR. en)

14984/18

CULT 155

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	13886/18
Tárgy:	A Tanács következtetései a 2019–2022-re szóló kulturális munkatervről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a 2019–2022-re szóló kulturális munkatervről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. november 27-i, 3653. ülésén fogadott el. A Tanács a következtetéseket a Hivatalos Lapban való közzététel céljából továbbítani fogja.

Németországnak az e dokumentum kiegészítésében foglalt nyilatkozata rögzítésre kerül a Tanács jegyzőkönyvében.

A Tanács következtetései a 2019–2022-re szóló kulturális munkatervről

Az Európai Unió Tanácsa,

FIGYELEMMEL

- az uniós vezetők Római Nyilatkozatára, a göteborgi csúcstalálkozóra és az Európai Tanács következtetéseire¹, amelyekben elismeri, hogy a kultúra kulcsszerepet játszik a befogadó és összetartó társadalmak kialakításában, valamint az európai versenyképesség fenntartásában;
- a folyamatban lévő változásokra, például a digitális átállásra, a globalizációra, a növekvő társadalmi sokféleségre és a változó munkakörülményekre, valamint arra, hogy e lehetőségeket és kihívásokat közös kultúrpolitikai erőfeszítésekkel kell kezelni;

MÉLTÁNYOLVA

- a Tanács korábbi kulturális munkaterveit és az elért eredményeket;
- az Európai Bizottság által 2018 májusában benyújtott új európai kulturális menetrendet², amely három stratégiai célt határoz meg:
 - a kultúrában és a kulturális sokszínűségben rejlő lehetőségek kiaknázása a társadalmi kohézió és a jóllét érdekében a kulturális életben való részvételnek, a művészek mobilitásának és az örökség védelmének az előmozdítása révén;
 - a munkahelyteremtés és növekedés elősegítése a kulturális és kreatív ágazatokban a művészeteknek és a kultúrának az oktatásban való hangsúlyosabbá tétele, a releváns készségek előmozdítása és a kulturális innováció ösztönzése révén;
 - a nemzetközi kulturális kapcsolatok megerősítése a fenntartható fejlődés és a béke elősegítése céljából a kultúrában rejlő lehetőségek lehető legjobb kiaknázásával;

¹ EUCO 19/1/17 REV 1.

² COM(2018) 267 final.

EMLÉKEZTETVE

- arra, hogy 2018 az európai kulturális örökség éve, aminek köszönhetően jelentősen nőtt a nagyközönség és a politika érdeklődése az európai kultúra és örökség iránt, és arra, hogy ezt a lendületet ki kell használni a kultúrában rejlő társadalmi és gazdasági értékek teljes körű kiaknázása érdekében;
- az összes vonatkozó – így különösen a kultúra, az oktatás, a kutatás, a digitalizáció, valamint a regionális és városfejlesztés területén meglévő – uniós programmal és alappal való szinergiák fontosságára a kultúrpolitikák Európában történő előmozdítása szempontjából;
- az ezen következtetések II. mellékletében szereplő, legfontosabb politikai referenciadokumentumokra;

EGYETÉRT

azzal a célkitűzéssel, hogy legyen egy olyan stratégiai és dinamikus eszköz, amely foglalkozik az aktuális politikai fejleményekkel, világos elveket alkalmaz, és a következetes végrehajtást biztosító célzott prioritásokat határoz meg annak érdekében, hogy az e következtetések I. mellékletében foglaltak szerint létrejöjjön a szubszidiaritás és az arányosság elveit kellően figyelembe vevő, 2019–2022-re szóló kulturális munkaprogram;

FELKÉRI

a Bizottságot, hogy a tagállamok által önkéntesen benyújtott írásbeli tájékoztatás alapján 2022. júniusig fogadja el a munkaterv féldős értékelését és a végrehajtásról szóló zárójelentést. E jelentés fényében a Tanács elnöksége mérlegelheti, hogy a következő időszakra javasoljon-e új munkatervet.

I. ALAPELVEK

A kulturális munkaterv az alábbi alapelveken nyugszik:

- A kultúra önmagában érték.
- A kultúra hozzájárul a fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődéshez.
- A kulturális és nyelvi sokszínűség az Európai Unió egyik legértékesebb tulajdonsága, ezért védelme és előmozdítása központi szerepet játszik az európai szintű kultúrpolitikában.
- A kultúra általános előmozdításához holisztikus és horizontális megközelítésre van szükség a jogalkotásban, a finanszírozásban és az ágazatok közötti együttműködésben.
- A tagállamok, az európai intézmények és a civil társadalom közötti rendszeres párbeszéd, csakúgy mint a nemzetközi szervezetekkel való tematikus együttműködés szinergiákat hoz létre, és jobb eredményekre vezet.
- A jobb kormányzáshoz tisztázni kell az összes érintett szereplő felelősségét és szerepvállalását.
- A Tanács elnökségének rendszeresen figyelemmel kell kísérnie az intézkedések eredményeinek alakulását.
- A kulturális munkaterv rugalmassága előfeltétele annak, hogy reagálni lehessen a változó szakpolitikai környezetre.

II. PRIORITÁSOK

A kulturális sokszínűséghez való hozzájárulásuk, európai hozzáadott értékük és a közös intézkedések szükségessége alapján a Tanács az alábbi prioritásokat határozza meg:

- A. A kulturális örökség fenntarthatósága
- B. Kohézió és jóllét
- C. A művészeket, a kulturális és kreatív szakembereket, valamint az európai tartalmakat támogató ökoszisztéma
- D. A nemek közötti egyenlőség
- E. Nemzetközi kulturális kapcsolatok

A digitalizáció és a kulturális statisztikák olyan fontos horizontális kérdések, amelyekkel ennek megfelelően kell foglalkozni. A digitalizáció új és innovatív lehetőségeket teremt a művészetek és a kultúra számára a hozzáférés, a kifejezés, a megőrzés, a terjesztés és a fogyasztás tekintetében. A kulturális statisztikák támogatják a tényeken alapuló európai és nemzeti szintű szakpolitikai döntéshozatalt. Az összehasonlítható és megbízható, rendszeresen előállított kulturális statisztikák segítségével idővel trendeket lehet megállapítani, és megalapozott szakpolitikákat lehet kialakítani.

Ezenfelül különös figyelmet kell fordítani a prioritások közötti szinergiákra.

A. A kulturális örökség fenntarthatósága

A kulturális örökség egyrészt a korábbi nemzedékektől ránk maradt kulturális sokszínűség megnyilvánulása, másrészt Európa fenntartható kulturális, társadalmi, környezeti és gazdasági fejlődésének forrása. A megőrzés, a fenntartás és a védelem, a kutatás, az oktatási tevékenységek és a tudásátadás, a finanszírozás, a participatív kormányzás és a kortárs értelmezés olyan kiemelt területek, amelyeknek javára válik majd az átfogó stratégiai megközelítés. A kulturális örökség európai évének nyilvánított 2018. év során Európa-szerte sokféle különböző tevékenységre került sor. Ezen európai év hozományának fenntartása érdekében a Bizottságnak követő intézkedéseket és népszerűsítő tevékenységeket kell kidolgoznia, ideértve a kulturális örökségre vonatkozó cselekvési tervet is. Az európai év nemzeti koordinátorainak munkáját is figyelembe kell venni.

B. Kohézió és jóllét

A kultúrához való hozzáférés és a kulturális életben való részvétel a másokkal való eszmecsere és a civil szerepvállalás révén elősegíti az egyének önrendelkezését, a demokratikus öntudatot és a szociális kohéziót. A digitalizáció miatt változó felhasználói magatartás, az idősödő és a kulturálisan sokszínű társadalmak okán fontos, hogy jobban megértsük a különböző közönségeket. Fokozott érzékenységre van szükség meghatározott csoportok – például a fiatalok, az idősek, a fogyatékkal élők, a migráns háttérűek és a szegénységben, illetve anyagi nélkülözésben élők – érdeklődése és igényei iránt. A digitális technológiák eszközt jelentenek a közönség fejlesztéséhez és innovatív részvételi módszereket kínálnak. A kohézióra és a jóllétre jelentős hatással van a más területekkel – így az oktatással, a szociális ellátással, az egészségüggyel, a tudománnyal és a technológiával, valamint a regionális és városfejlesztéssel – való ágazatközi együttműködés. Különleges figyelmet kell fordítani a kultúra helyi szinten játszott szerepére, az építészet és a lakókörnyezet minőségére, valamint az uniós városok és régiók fejlesztéséhez hozzájáruló, kulturális irányultságú szociális innovációkra.

C. A művészeket, a kulturális és kreatív szakembereket, valamint az európai tartalmakat támogató ökoszisztéma

A művészi szabadság szorosan kapcsolódik a kulturális szakemberek és intézmények szociális és gazdasági körülményeihez. Az európai kulturális és kreatív ágazatokra az önfoglalkoztatás, a kis- és mikrovállalatok, valamint a kulturális és nyelvi sokszínűség jellemző. A művészek, a kulturális és kreatív szakemberek pályafutása jellemzően projektalapú, szakmájukat nagy fokú mobilitás jellemzi, ugyanakkor jövedelmük gyakran szabálytalan és kiszámíthatatlan, és egyszerre több munkát is elvállalnak, hogy meg tudjanak élni. Az innovációt különösen azon egyéni művészek, alkotók és kisebb kulturális intézmények kezdeményezik, akiknek az értékteremtése többnyire immateriális javakon – például eredeti ötleteken, know-how-n és kreativitáson – alapul. Versenyképességének növelése és az innováció ösztönzése érdekében Európának ki kell aknáznia kreatív és kulturális tőkéjét. Az európai szintű kutatás és információcsere szempontjából különösen érdekes kérdés a művészek, a kulturális és kreatív szakemberek mobilitása, az európai tartalom áramlása és fordítása, a képzés és a tehetségfejlesztés, a tisztességes fizetés és munkafeltételek, a forráshoz jutás és a határokon átnyúló együttműködés.

D. A nemek közötti egyenlőség

A nemek közötti egyenlőség a kulturális sokszínűség egyik pillére. A kultúra kulcsszerepet játszik a sztereotípiák elleni küzdelemben és a társadalmi változások előmozdításában. Ennek ellenére szinte minden kulturális és a kreatív ágazatban továbbra is fennállnak a nemek közötti interszekcionális különbségek. A női művészek és kulturális szakemberek kevésbé férnek hozzá az alkotói és gyártási erőforrásokhoz, általában jóval kevesebbet keresnek, mint a férfiak, és alulreprezentáltak a vezetői és más döntéshozói tisztségekben, valamint a művészeti piacon. Ezeket az egyenlőtlenségeket fel kell ismerni, és külön szakpolitikákkal és intézkedésekkel kell kezelni. A politikai és közigazgatási szint, valamint a különböző ágazatok figyelmének felkeltése érdekében átfogó adatokra és a bevált gyakorlatok cseréjére van szükség.

E. Nemzetközi kulturális kapcsolatok

Arra a gondolatra építve, hogy a kultúra önmagában érték, az EU nemzetközi kulturális kapcsolatainak erősítése kell a kultúra létfontosságú szerepének elismerését és azokat a pozitív társadalmi-gazdasági hatásait, amelyek lehetővé teszik fontos kérdések és kihívások globális szintű kezelését. A nemzetközi kulturális kapcsolatok tekintetében olyan lépésekre lebontott, stratégiai megközelítésre van szükség, amelyet a végrehajtását célzó konkrét intézkedések követnek. Ennek a megközelítésnek alulról kell építkeznie, ösztönöznie kell az emberek közötti kapcsolatokat, és elő kell mozdítania a kultúrák közötti párbeszédet. Biztosítani kell, hogy ezen intézkedések és a tagállami intézkedések, illetve az Európa Tanács és az UNESCO intézkedései teljeskörűen kiegészítsék egymást.

III. VÉGREHAJTÁS

A Tanács felkéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy működjenek együtt a kulturális munkaterv prioritásait illetően, amelyek végrehajtásához a IV. fejezetben és az A. mellékletben foglalt dinamikus, rendszeresen frissülő program szolgál iránymutatásul. A kulturális munkatervet a Tanács elnökségének folyamatosan nyomon kell követnie, és szükség esetén a Tanács kiigazíthatja azt az elért eredmények, illetve az európai szintű szakpolitikai fejlemények fényében.

Az egyes prioritást jelentő területeken a témákat több lépésben, megfelelő munkamódszerekkel kell kezelni. Minden lépést vagy a Bizottságnak, a Tanácsnak, a Tanács elnökségének vagy más érdekelt tagállamnak kell végrehajtania.

Többek közt az alábbi munkamódszereket lehet alkalmazni: nyitott koordinációs módszer (OMC), a Bizottság által vezetett *ad hoc* szakértői csoportok, társaktól való tanulás, tanulmányok, konferenciák, helyzetfelmérő szemináriumok, az Európai Kulturális Fórum, a civil társadalommal folytatott párbeszéd, kísérleti projektek, nemzetközi szervezetekkel közös kezdeményezések, tanácski következtetések és a kulturális, illetve adott esetben más minisztériumok tisztviselőinek informális találkozói.

Az OMC-csoportok tagságára és működésére vonatkozó elvek a B. mellékletben szerepelnek.

A tagállamokat és a Bizottságot bátorítjuk arra, hogy széles körben terjesszék a kulturális munkaterv eredményeit, és adott esetben vegyék azokat figyelembe az európai és nemzeti szintű szakpolitikák kidolgozásánál.

IV. INTÉZKEDÉSEK

A II. és III. fejezetben leírt prioritásokkal és munkamódszerekkel kapcsolatban a következő intézkedésekre kerül sor.

A. A kulturális örökség fenntarthatósága

Témakör:

A participatív kormányzás

Munkamódszerek:

Egymástól való tanulás, majd a Bizottság szervezésében tartott konferencia

Indok:

A participatív kormányzás olyan innovatív, emberközpontú és előre tekintő megközelítés, amely érdemi változást eredményez a kulturális örökség kezelésének és értékelésének módszerei tekintetében. A kulturális örökség vonatkozásában a participatív kormányzással foglalkozó OCM-csoport (2016/17) munkáját és a kulturális örökség európai évét (2018) követő intézkedésként a szakértők a társaktól való tanulás keretében eszmecserét folytatnak a bevált gyakorlatokról, és megvitatják a participatív folyamatok támogatásának lehetőségeit. A kulturális örökség társadalmi értékéről szóló európai tanácsi keretegyezmény (Farói Egyezmény) tekintetében az Európai Tanács keretében felhalmozódott szakismeretet célszerű figyelembe venni.

Előírányzott eredmény:

A tevékenységek serkentik majd a hálózatépítést és a tudástranszfert a területen, és hosszú távon elősegítik a kulturális örökség vonatkozásában a participatív kormányzás támogatását.

Témakör:

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz

Munkamódszerek:

OMC-csoport, többek között helyzetfelmérő gyakorlat

Indok:

A Párizsi Megállapodás (2015) és az éghajlat-politikai intézkedésekről szóló 13. számú fenntartható fejlesztési cél tekintetében a szakértők meghatározzák és megosztják majd a történelmi környezetre irányuló bevált gyakorlatokat és innovatív intézkedéseket, mégpedig az éghajlatváltozás összefüggésében. A Horizont 2020 keretében folyó tudományos projektek során leszűrt tanulságokat meg fogják osztani, valamint számba fogják venni az uniós tevékenységeket, ezen belül foglalkoznak majd a kulturális örökség katasztrófákkal szembeni védelméről szóló tanulmánnyal (2018) is. Különleges hangsúlyt kell helyezni a történelmi épületek energiahatékonyságára, a kulturális tájkép megtervezésére és átalakítására, valamint a kulturális örökség szélsőséges éghajlati körülmények közötti biztonságára.

Előírányzott eredmény:

Az eszmecserék révén a kulturális örökség fenntarthatóságával foglalkozó nemzeti szakértők tájékozottsága növekszik és kapacitásai erősödnek. Ajánlásaik hozzájárulnak majd az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések európai és nemzeti szintű megvitatásához és megtervezéséhez.

Témakör:

Minőségi alapelvek a kulturális örökségre irányuló intézkedésekhez

Munkamódszerek:

Elnökségi munkaértekezlet és egymástól való tanulás, valamint megfelelő követő intézkedések

Indok:

A kulturális örökség európai évét (2018) és a „készségek, képzés és tudástranszfer: hagyományos és újonnan megjelenő szakmák a kulturális örökség területén” témájával foglalkozó OMC-csoport (2017/2018) munkáját követő intézkedésként a szakértők megosztják majd egymással a kulturális örökségre irányuló, uniós finanszírozással megvalósított beavatkozások gyakorlati példáit. Tekintve, hogy az újjáépítés és az eredetiség kérdésének kezelése nem mindig megfelelő, fontos biztosítani, hogy a történelmi környezetet illető valamennyi változtatásról szóló döntés a következmények körültekintő felmérésével és a kulturális örökség értékének megfelelő tudatosításával történjen.

Előírányzott eredmény:

A cél olyan iránymutatások kidolgozása, amelyek a jövőben az uniós alapok új generációinak kezelését vezérlik, biztosítva a kulturális örökség tekintetében a megőrzés és a védelem célját szolgáló minőségi alapelvek meghatározását. A szakértők átfogó elemzést és ajánlásokat adnak majd a minőségi alapelvek tekintetében, amelyeket a történelmi környezetet érintő beavatkozások során mindvégig alkalmazni kell.

Témakör:

A kulturális örökség alternatív finanszírozása

Munkamódszerek:

Műhelytalálkozó a Bizottság szervezésében

Indok:

A köz költségvetések kulturális örökségre elkülönített részére nehezedő nyomás miatt egyre több alternatív finanszírozási forrást tárnak fel, mégpedig a köz- és magánszféra közötti partnerségektől kezdve egészen a lottójáték bevonásáig és az adományok után járó adókedvezmények alkalmazásáig. Ezzel összefüggésben meg fogják vizsgálni az alapítványok szerepét is.

Előírányzott eredmény:

A cél az, hogy a kulturális örökség számára új finanszírozási forrásokat és átadható bevált gyakorlatokat azonosítsanak, hogy ezáltal előmozdítsák a gazdasági fenntarthatóságot.

B. Kohézió és jóllét***Témakör:***

A társadalmi kohézió

Munkamódszerek:

OMC-csoport, melyet elnökségi konferencia követ

Indok:

A kultúra társadalmi befogadáshoz való hozzájárulása erősítésének témájával foglalkozó OMC-csoport (2017/18) jelentésének áttekintése után a követő intézkedésekért felelős OMC-csoport kap majd új megbízást arra, hogy a különös érdeklődésre számot tartó témákat alaposabban megvizsgálja, ideértve például azt, hogy a kultúrát ágazatközi kérdésként be kell illeszteni a szociálpolitikába, az egészségügyi politikába és a helyi fejlesztésbe. Ezt követően az elért eredmények és a levont tanulságok terjesztését segítő konferenciára kerül majd sor. Ha szükséges, ezt követően meg lehet vitatni a következő lépéseket.

Előírányzott eredmény:

A cél az ágazatközi együttműködés során alkalmazott azon legjobb gyakorlatok azonosítása, amelyek érdemi társadalmi és gazdasági hatással bírnak. Fel fogják térképezni a Kreatív Európa Program és más idevágó uniós programok keretében fennálló finanszírozási lehetőségeket.

Témakör:

Magas színvonalú építészet és épített környezet mindenkinek

Munkamódszerek:

OMC-csoport, majd konferencia Ausztria szervezésében, esetleg tanácsí következtetések

Indok:

Amint arra a magas színvonalú építési kultúráról (Baukultur) szóló Davosi Nyilatkozat (2018) emlékeztet, a kultúra központi szerepet játszik az ember alakította környezet szempontjából (ideértve az építészetet, a kulturális örökséget, a közélet színtereit és az épített tájat). A minőségi építészet megteremtésére és fenntartására szolgáló innovatív és inkluzív eljárásokra van szükség ahhoz, hogy valamennyi polgár jóllétéhez hozzájáruló integrált megközelítést alkalmazhassunk. Középpontba az építészetet mint olyan tudományterületet kell állítani, amely a megfelelő egyensúlyt képviseli a közjó kulturális, szociális, gazdasági, környezetvédelmi és technikai vonatkozásai között. A résztvevők elemezni fogják a társadalmi befogadáshoz és a települések fenntartható fejlesztéséhez hozzájáruló multidiszciplináris és participatív kormányzási modelleket.

Előírányzott eredmény:

A tapasztalatcsere és a sikertörténetek megosztása segíti majd a legjobb gyakorlatok azonosítását. Szinergiákat lehetne kialakítani a strukturális alapokkal, az uniós városfejlesztési menetrenddel, a kultúrával és kulturális örökséggel foglalkozó új uniós partnerséggel, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló ENSZ-menetrenddel és a kulturális irányvonalú, regionális termelékenységre és jóllétre irányuló OECD-projekttel.

Témakör:

A digitális közönség megismerése

Munkamódszerek:

A Bizottság által vezetett szakértői csoport

Indok:

A digitális technológiák lehetőséget adnak a kulturális szervezeteknek arra, hogy különböző közösségekkel interaktív kapcsolatokat alakítsanak ki. Annak érdekében, hogy e lehetőségeket a javukra fordítsák, a szervezeteknek jobban meg kell ismerniük digitális közösségüket. Az OMC-csoport (2015/16) és „A Tanács következtetései a kultúra elérhetőségének digitális úton való előmozdításáról, különös tekintettel a közösségépítésre” című tanácsi dokumentum (2017) nyomán a Bizottság által vezetett szakértői csoport meg fogja vizsgálni a digitális közösségekre vonatkozó adatgyűjtést és az ilyen adatokkal való gazdálkodást segítő innovatív eszközöket, valamint ki fogja dolgozni az idevágó iránymutatásokat.

Előirányzott eredmény:

Célszerű lenne önkéntes iránymutatásokkal inspirálni a kulturális szervezeteket, és segíteni őket a folytonosan változó digitális környezethez való alkalmazkodásban. A szervezetek egyes, fokozottabban a felhasználókra irányuló szolgáltatások révén elmélyíthetik kapcsolatukat a jelenlegi közösségükkel és újakat érhetnek el.

Témakör:

Fiatal kreatív generáció

Munkamódszerek:

Elnökségi konferencia és esetleg tanácsi következtetések, a követő intézkedéseket még tisztázni kell

Indok:

A kultúra csakúgy mint az oktatás már kisgyermekkorától kezdve elősegíti a kreatív készségek és a kritikus gondolkodás fejlődését. A digitalizáció olyan új modelleket alakít ki a kultúrához való hozzáférés, a személyes újraértelmezés és az önkifejezés tekintetében, amelyek a fiatalok körében élénk érdeklődésre és aktív közösségre tarthatnak számot. Egyre sürgetőbb az az igény, hogy a fiatalok kultúrában való részvételének fokozása céljából olyan stratégiai megközelítést alkalmazzunk, amellyel támogathatjuk a fiatalok kreativitását és fejleszthetjük azon készségeiket, amelyek nélkülözhetetlenek a jövőbeli foglalkoztathatóságuk, aktív polgári szerepvállalásuk és társadalmi befogadásuk szempontjából.

Előirányzott eredmény:

A szakpolitikai ajánlások arra irányulnak majd, hogy digitális korunkban erősítsék a fiatalok kreativitását és innovációs potenciálját.

Témakör:

Polgári szerepvállalás, értékek és demokrácia

Munkamódszerek:

Elnökségi konferencia, melyet tanulmány követ

Indok:

A művészetekben és a kultúrában való részvétel elősegíti az aktív polgári szerepvállalást, a nyitottságot, a kíváncsiságot és a kritikus gondolkodást, ezáltal a demokrácia megerősödéséhez vezet. Tanulmány foglalkozni a kultúrának a felsorolt szempontokra gyakorolt hatásával és példákkal is fog szolgálni. Elő kell irányozni az Európa Tanáccsal való együttműködést, és meg kell vizsgálni, hogy uniós kontextusban hogyan alkalmazható a kultúrára és demokráciára vonatkozó mutatórendszere.

Előírányzott eredmény:

A tanulmány hozzájárul majd a kutatási eredményeken alapuló szakpolitikai intézkedésekhez és növeli a kultúrának a társadalom és a demokrácia szempontjából fennálló jelentőségével kapcsolatos tájékozottságot.

C. A művészeket, a kulturális és kreatív szakembereket, valamint az európai tartalmakat támogató ökoszisztéma***Témakör:***

A művészek, valamint a kulturális és kreatív szakemberek jogállása és munkakörülményei

Munkamódszerek:

Tanulmány, amelyet egy OMC-csoport munkája követ

Indok:

A tanulmány célja a karrierlehetőségek, többek közötti a vállalkozói lét, a jövedelmi típusok, a piaci hatás, a finanszírozáshoz jutás, a szociális biztonság és a határokon átnyúló mobilitás feltérképezése. A tanulmány elkészültét követően egy OMC-csoportnak ki kell elemeznie az eredményeket, meg kell osztania a tagállamokban kialakult bevált gyakorlatokat, és szakpolitikai ajánlásokat kell kidolgoznia.

Előírányzott eredmény:

A cél az, hogy jobban megismerjük az európai művészek, valamint kulturális és kreatív szakemberek munkakörülményeit, és szakpolitikai iránymutatást kapjunk arról, hogy miként lehet kedvező környezetet teremteni számukra.

Témakör:

Művészi szabadság

Munkamódszerek:

A Bizottság által szervezett műhelytalálkozó, melyet esetleg az érintett uniós ügynökségekkel és nemzetközi szervezetekkel közösen tartott konferencia követ

Indok:

Az Európai Unió Alapjogi Chartája és a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény értelmében a művészi szabadság központi jelentőségű a demokratikus társadalmakban. A művészet segíthet a faji, vallási, nemi, életkori vonatkozású, illetve nemzetiséghez, kultúrához és identitáshoz kapcsolódó akadályok leküzdésében azáltal, hogy ellendiskurzust kínál és vitatja az uralkodó narratívát és szemléletmódot. Megvitatásra kerülnek a művészi szabadság területén megmutatkozó fejlemények és kihívások.

Előírányzott eredmény:

A cél a témával kapcsolatos konkrét tapasztalatok megvitatása e szempont fontosságának tudatosítása érdekében.

Témakör:

Koprodukciók az audiovizuális ágazatban

Munkamódszerek:

Elnökségi konferencia és esetleg tanácsi következtetések, melyeket követően egy OMC-csoport kezd munkába

Indok:

Az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet adatai szerint az európai koprodukciókat háromszor annyian tekintik meg, mint a nemzeti készítésű filmeket. A koprodukciónak hozzájárulnak az európai filmipar fejlődéséhez, megerősítve annak pozícióját mind Európában, mind a fontos nemzetközi piacokon. A nemzeti filmalapok és az európai programok (mint például a Kreatív Európa MEDIA és az EURIMAGES) egyre nagyobb figyelmet szentelnek a koprodukciónak rejlő lehetőségeknek, mind a játékfilmek, mind a televíziós műsorok esetében, ideértve az európai országok közötti kétoldalú koprodukciónak és közös fejlesztéseket, valamint az Európán kívüli országokkal közös koprodukciónak is. Az ebben rejlő lehetőségeket a közönség körének kiszélesítése szempontjából is fel kell tárni.

Előírányzott eredmény:

A koprodukciónak ösztönzése érdekében szakpolitikai ajánlások és ösztönzők kidolgozására kerül sor a vonatkozó jogi kereteken és az audiovizuális ágazatot támogató programokon belül.

Témakör:

A zenei ágazat sokszínűsége és versenyképessége

Munkamódszerek:

Elnökségi konferenciák, a Bizottság által szervezett műhelytalálkozók és esetleg tanácsai következtetések

Indok:

A digitális átállás, konkrétan az internetes zeneszolgáltatások megjelenése és a globális szereplők jelentette növekvő versenyhelyzet alapvetően megváltoztatta a zenealkotás, -előállítás, -előadás, -terjesztés, -fogyasztás és -értékesítés módját. „A zene megmozgatja Európát” kezdeményezés keretében végzett tevékenységekre alapozva a szakértők információcserét folytatnak arról, hogy a közpolitikák hogyan segíthetik elő a művészek mobilitását és a helyi repertoár terjesztését Európa határain belül és kívül.

Előírányzott eredmény:

A cél az átdadható legjobb gyakorlatok azonosítása, valamint európai és nemzeti szintű, megfelelő szakpolitikai intézkedések megvitatása.

Témakör:

Többszínűség és fordítás

Munkamódszerek:

OMC-csoport, melyet elnökségi konferencia követ

Indok:

Többszínű környezetben kulcsfontosságú szerepe van a fordításnak, mivel általa szélesebb körben hozzáférhetővé válnak az európai tartalmak. Annak érdekében, hogy építhessünk Európa nyelvi sokszínűségére mint értékre, valamint hogy elősegítsük az európai alkotások fokozottabb terjesztését, felméri majd, hogy a fordítás terén milyen támogató mechanizmusok léteznek európai és nemzeti szinten. Mivel a digitalizáció komoly hatással van a nyelvi sokszínűségre és a fordítással kapcsolatos szakmákra, e szereplők e téren jelentkező szükségleteivel is foglalkozni fognak.

Előírányzott eredmény:

A szakértők megosztják egymással a legjobb gyakorlatokat a fordításnak a könyvszakmában és a kiadói ágazatban, valamint más kulturális és kreatív ágazatokban történő támogatásával kapcsolatban, és javaslatot tesznek a Kreatív Európa program keretében végrehajtandó, a nyelvi sokszínűségnek és az alkotások áramlásának előmozdítását célzó konkrét intézkedésekre.

Témakör:

Finanszírozás és innováció

Munkamódszerek:

A kulturális miniszterek nem hivatalos találkozója, melyet a Bizottság által szervezett helyzetértékelő szemináriumok követnek

Indok:

„A kulturális és a kreatív ágazatok finanszírozáshoz jutása” témájával, valamint „A kulturális és a kreatív ágazatokban rejlő vállalkozási és innovációs potenciál fejlesztése” témájával foglalkozó OMC-csoport munkáját (2014/15, illetve 2016/17), valamint az innovációt, a gazdasági fenntarthatóságot és a társadalmi befogadást ösztönző kulturális és kreatív összekapcsolódásokról szóló tanácsi következtetéseket (2015) követően szükséges helyzetértékelést tartani a vonatkozó ajánlások végrehajtásának felmérése céljából.

Előírányzott eredmény:

A szakértők áttekintik, hogy mi valósult meg, és megvitatják, hogy milyen jövőbeli lépések szükségesek európai szinten.

D. A nemek közötti egyenlőség

Témakör:

A nemek közötti egyenlőség a kulturális és a kreatív ágazatokban

Munkamódszerek:

Helyzetfelmérés és OMC-csoport, majd esetleg tanácsai következtetések

Indok:

A Bizottság által végzett helyzetfelmérés keretében megvizsgálják a női művészek és kulturális szakemberek helyzetét (pl. a sztereotípiák és a szexuális zaklatás elleni küzdelem, erőforrásokhoz való hozzáférés, a döntéshozói tisztségekben való képviselet, javadalmazás). Ezzel egyidejűleg a tagállamok információcserét folytatnak a nemzeti körülményekről és a bevált gyakorlatokról. Az OMC-csoport azonosítja a legfőbb akadályokat és konkrét intézkedési csomagra tesz javaslatot. Következő lépésként a Tanács következtetéseket fogadhat el, kiválasztott célkitűzésekre és intézkedésekre összpontosítva.

Előírányzott eredmény:

A cél egyrészt a figyelem felkeltése a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdések iránt a kulturális és a kreatív ágazatok tekintetében, mégpedig politikai, közigazgatási és gyakorlati szinten egyaránt, másrészt javaslattétel a Kreatív Európa program keretében végrehajtandó konkrét intézkedésekre.

E. Nemzetközi kulturális kapcsolatok

Témakör:

Stratégiai megközelítés az EU nemzetközi kulturális kapcsolataira vonatkozóan

Munkamódszerek:

Ülések a Kulturális Bizottság és/vagy más megfelelő fórumok keretében az EKSZ, illetve a külügyi és más érintett minisztériumi tisztviselők részvételével, valamint szakértői találkozók és elnökségi konferencia megrendezése

Indok:

Az „elnökség barátai” csoport keretében e területre irányulóan végzett munka (2017/18) folytatásaként felkérjük a Tanácsot, hogy reagáljon a Bizottság és az EKSZ „A nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó európai uniós stratégia felé” című közös közleményére (2016) oly módon, hogy közös stratégiai alapelveket, célokat és prioritásokat határoz meg az uniós megközelítéshez, mégpedig pontosítva az érintett szereplők szerepét és javaslatokat téve azon területekre, amelyeken a leginkább érdemi jelentőségű az uniós szintű együttes fellépés.

Előirányzott eredmény:

E feladat horizontális jellegét figyelembe véve a cél a különböző ágazatokban – pl. kulturális, külügyi, oktatási, migrációs, fejlesztési együttműködési, vámügyi és vállalkozáspolitikai területen – dolgozó szakértők egybegyűjtése annak érdekében, hogy közös uniós stratégiai megközelítést alakítsanak ki a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozóan, amelynek végrehajtása érdekében aztán konkrét intézkedésekre kerül majd sor.

A. MELLÉKLET

A 2019–2022-re szóló kulturális munkaterv indikatív ütemterve

Prioritás	Témakör	2019		2020		2021		2022	
		Első félév	Második félév	Első félév	Második félév	Első félév	Második félév	Első félév	Második félév
A. A kulturális örökség fenntarthatósága	Participatív kormányzás	Társaktól való tanulás		Konferencia					
	Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz					OMC-csoport			
	Minőségi alapelvek	Elnökségi konferencia	Társaktól való tanulás						
	Alternatív finanszírozás			Műhelytalálkozó		Műhelytalálkozó			
B. Kohézió és jólét	Társadalmi kohézió	A 2017/18-as OMC-jelentés vizsgálata	OMC-csoport			Az OMC-jelentés vizsgálata Elnökségi konferencia			
	Magas színvonalú építészet és épített környezet			OMC-csoport			Konferencia	esetleg tanácsi következtetések	
	A digitális közönség megismerése					A Bizottság által vezetett szakértői csoport			A szakértői jelentés vizsgálata
	Fiatalkorú kreatív generáció	Elnökségi konferencia, esetleg tanácsi következtetések							
	Polgári szerepvállalás, értékek és demokrácia		Elnökségi konferencia		tanulmány				
C. A művészeket, a kulturális és kreatív szakembereket, valamint az európai tartalmakat támogató ökoszisztéma	A művészek jogállása és munkakörülményei		tanulmány					OMC-csoport	
	Művészi szabadság			Műhelytalálkozó		esetleg konferencia			
	Audiovizuális koprodukciónak	Elnökségi konferencia, esetleg tanácsi következtetések	OMC-csoport			Az OMC-jelentés vizsgálata			
	Zene	Elnökségi konferencia		Műhelytalálkozó	Műhelytalálkozó	Elnökségi konferencia, esetleg tanácsi következtetések			
	Többnyelvűség és fordítás			OMC-csoport			Az OMC-jelentés vizsgálata	Elnökségi konferencia	
	Finanszírozás és innováció	A kulturális miniszterek nem hivatalos ülése	Helyzetértékelő szeminárium		Helyzetértékelő szeminárium				

D. A nemek közötti egyenlőség	A nemek közötti egyenlőség	Helyzetfelmérés és OMC-csoport			Az OMC-jelentés vizsgálata, esetleg tanácsi következtetések				
E. Nemzetközi kulturális kapcsolatok	Stratégiai megközelítés		Stratégiai megközelítés elfogadása				Elnökségi konferencia		

**A tagállamok által a 2019–2022-es időszakra szóló kulturális munkaterv keretében felállított
OMC-csoportokra vonatkozó alapelvek**

Tagság

- A tagállamok önkéntes alapon vesznek részt az OMC-csoportok munkájában, és bármikor bekapcsolódhatnak abba.
- A részvétel iránt érdeklődő tagállamok szakértőket neveznek ki az OMC-csoportok tagjaivá. A tagállamok biztosítják, hogy a kinevezett szakértők az adott területen nemzeti szinten szerzett gyakorlati tapasztalattal rendelkezzenek. Elvárt, hogy a kinevezett szakértők hatékony kommunikációt tartsanak fenn az illetékes nemzeti hatóságokkal. A szakértők kinevezésére vonatkozó eljárásokat a Bizottság koordinálja.
- Az egyes OMC-csoportok dönthetnek úgy, hogy felkérnek független szakértőket, a civil társadalom képviselőit és nem uniós európai országok képviselőit a munkában való közreműködésre. E résztvevők akár a teljes munka időszakára is megbízhatók, azzal a feltétellel, hogy az adott OMC-csoport egyhangúlag jóváhagyta a tagságukat.

Megbízás

- Az egyes OMC-csoportok megbízását a Kulturális Bizottság véglegesíti a Bizottság által a IV. fejezetnek megfelelően javasolt megbízás-tervezet alapján.

Munkafolyamatok

- Az OMC-csoportok arra törekednek, hogy konkrét és használható eredményekkel tudjanak szolgálni az adott téma tekintetében.
- Az egyes OMC-csoportok e kulturális munkaterv alapján ütemezett munkatervet dolgoznak ki.
- Első ülésén minden OMC-csoport elnököt vagy társelnököket nevez ki.
- A Bizottság szakértelmével és logisztikai támogatással járul hozzá az OMC-csoportok munkájához. Lehetőség szerint más alkalmas eszközökkel is segíti az OMC-csoportok munkáját (többek között projektindító értekezlettel és az adott terület szempontjából releváns tanulmányokkal).
- A bevált gyakorlatok cseréjét előmozdítandó, az OMC-csoportok valamely tagállam meghívására is tarthatnak üléseket, illetve szervezhetnek például tanulmányi látogatásokat.

Jelentéstétel és tájékoztatás

- Az OMC-csoportok elnökei beszámolnak a Kulturális Bizottságnak a munkában tett előrehaladásról és az elért eredményekről. A Kulturális Bizottság adott esetben további iránymutatással szolgál az OMC-csoportok számára annak érdekében, hogy az előírányzott határidőre elérjék a kívánt eredményt.
 - Az OMC-csoportok üléseihez készült napirendek és jegyzőkönyvek elérhetők lesznek minden tagállam számára, függetlenül részvételük mértékétől.
 - Az OMC-csoportok végső jelentései közzétételre kerülnek, összefoglalójukat pedig a Bizottságnak le kell fordítania az összes hivatalos uniós nyelvre.
-

A legfontosabb politikai referenciadokumentumok³

- A Bizottság közleménye az új kulturális menetrendről, 2018. május 22. (COM(2018) 267 final)
- A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések a 2015–2018-as időszakra szóló kulturális munkatervről (HL C 463., 2014.12.23., 4. o.) és a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések a 2015–2018-as időszakra szóló kulturális munkatervnek a kultúrák közötti párbeszéd mint prioritás tekintetében történő módosításáról (HL C 417., 2015.12.15., 44. o.)
- Az Európai Tanács következtetései, 2017. december 14. (EUCO 19/1/17 REV 1)
- Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata, különös tekintettel az EUMSZ 8., 10. és 167. cikkére (HL C 326., 2012.12.26., 13. o.)
- A Tanács következtetései a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégiai megközelítésről (HL C 189., 2017.6.15., 38. o.)
- A Tanács következtetései az innovációt, a gazdasági fenntarthatóságot és a társadalmi befogadást ösztönző kulturális és kreatív összekapcsolódásokról (HL C 172., 2015.5.27., 13. o.)
- A Tanács következtetései a kulturális kormányzásról (HL C 393., 2012.12., 8. o.)
- A Tanács következtetései a kultúra elérhetőségének digitális úton való előmozdításáról, különös tekintettel a közönségépítésre (HL C 425., 2017.12.12., 4. o.)
- A Tanács következtetései a kulturális örökség valamennyi uniós szakpolitikai területen történő előtérbe helyezésének szükségességéről (HL C 196., 2018.6.8., 20. o.)
- Az Európa Tanácsnak a tagállamokhoz címzett miniszteri bizottsági ajánlása a nemek közötti egyenlőségnek az audiovizuális ágazatban fennálló helyzetéről (CM/Rec(2017)9)
- A vezetői ütemterv keretében az oktatásról és a kultúráról folytatott, 2017. november 17-i göteborgi vita, ideértve „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című bizottsági közleményt is (COM(2017) 673 final)
- Az Európai Parlament és a Tanács 2017. május 17-i (EU) 2017/864 határozata a kulturális örökség európai évéről (2018) (HL L 131., 2017.5.20., 1. o.)

³ Betűrend szerint (az angol nyelvi változatban)

- Az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat közös közleménye: „A nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó európai uniós stratégia felé” (JOIN(2016) 29 final)
- Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1295/2013/EU rendelete a Kreatív Európa program (2014–2020) létrehozásáról (HL L 347., 2013.12.20., 221. o.), valamint Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról (COM(2018) 366 final)
- A Bizottság szolgálatainak jelentése a 2015–18-ra szóló kulturális munkaprogram végrehajtásáról és relevanciájáról
- Az „elnökség barátai” csoport jelentése a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó jövőbeli uniós stratégiai megközelítés egyes elemeiről (9952/18)
- Római Nyilatkozat, 2017. március 25.
- Az UNESCO egyezménye a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról (2005)
- UNESCO: A kulturális politikák átalakítása. A kreativitás előmozdítása a fejlesztés szolgálatában. A 2005. évi egyezményről szóló globális jelentés (2018)
- Az ENSZ Közgyűlése által elfogadott „Alakítsuk át világunkat: A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című határozat
